

Aftale mellem regeringen (S), V, DF, SF, KF og LA om:

**Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod
parallelsamfund**

Den 15. juni 2021

Aftale mellem regeringen (S), V, DF, SF, KF og LA om Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund

Parallelsamfundsafalterne fra 2018 er udtryk for et grundlæggende opgør med parallelsamfund i Danmark. På boligområdet blev der igangsat en række initiativer med henblik på at omdanne de mest udsatte boligområder.

Der er dog stadig områder i Danmark, som adskiller sig fra det omkringliggende samfund med en stor koncentration af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Derfor er der behov for at igangsætte en forebyggende indsats for at bekæmpe dannelsen af nye parallelsamfund. Uddannelses- og beskæftigelsesindsatser udgør sammen med initiativer på boligområdet centrale elementer i den forebyggende indsats.

Nettoindvandringen fra ikke-vestlige lande til Danmark har siden 2015 været faldende og er nu lav. Parterne er enige om, at aftalen hviler på en forudsætning om en fortsat lav indvandring fra ikke-vestlige lande.

Stiger nettoindvandringen fra ikke-vestlige lande i forhold til niveauet de seneste år, er parterne enige om, at kredsen kan genforhandle aftalen.

Det er endvidere en præmis for aftalen, at den kan gennemføres via en mere optimal udnyttelse af den eksisterende almene boligmasse, og dermed ikke udløser social eksport mellem kommuner.

Styrkelse af forebyggende indsats i flere boligområder

For at styrke den forebyggende indsats og give kommuner og boligorganisationer mulighed for og pligt til at sætte ind i områder, hvor der er risiko for, at parallelsamfund vokser frem, er parterne enige om, at:

- Indføre en ny kategori af boligområder – ”forebyggelsesområder” – som har behov for en forebyggende indsats. Forebyggelsesområderne er kendetegnet ved at have mindst 1.000 beboere, hvor andelen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse overstiger 30 pct. Samtidig lever de op til to af følgende fire kriterier:
 - Minimum 30 pct. af beboere i alderen 18-64 år er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, opgjort som gennemsnittet over de seneste to år.
 - Minimum dobbelt så mange som landsgennemsnittet blandt beboerne er dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer, opgjort som gennemsnittet over de seneste to år.
 - Minimum 60 pct. af beboere i alderen 30-59 år har alene en grundskoleuddannelse.
 - Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende udgør mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

- Indføre obligatorisk brug af fleksibel udlejning i forebyggelsesområder, der giver fortrinsret til boligsøgende, der opfylder beskæftigelses- og uddannelseskriterier med henblik på at sikre, at der flytter ressourcestærke beboere ind i boligområderne.
- Stramme reglerne for kommunal anvisning i forebyggelsesområder, således at kommuner ikke må anvise boligsøgende, der ikke er statsborgere i EU, EØS-lande eller Schweiz, har en dom og er løsladt inden for de seneste 6 måneder, eller har fået ophævet lejemål som følge af grove husordensovertrædelser, som beskrevet i almenboliglovens § 59 stk. 6 nr. 1-4. Kommunen må heller ikke anvise ydelsesmodtagere, der de seneste 6 sammenhængende måneder har modtaget integrationsydelse/en tilsvarende fremtidig ydelse eller i de seneste 2 sammenhængende år har modtaget kontanthjælp.
- Give mulighed for godkendelse af nedrivning af almene familieboliger og genhusning efter samme regler, som gælder for udsatte boligområder efter almenboliglovens § 61 a.

I enkelte kommuner bliver en uforholdsmæssig stor andel af kommunens almene familieboliger omfattet af skærpede regler for kommunal anvisning. For at sikre, at disse kommuner fortsat har mulighed for at løse boligsociale udfordringer, er parterne enige om, at:

- Der indføres et loft for, hvor mange af kommunens boliger der kan blive omfattet af de nye obligatoriske regler for kommunal anvisning. Således er der enighed om, at højst 30 pct. af en kommunes almene familieboliger bliver omfattet af de skærpede regler for kommunal anvisning.

Listen over forebyggelsesområder opgøres årligt den 1. december.

Nye muligheder for kommunal anvisning til privat udlejningsejendom

I dag kan kommunalbestyrelser, som har besluttet, at boligorganisationer skal afvise boligsøgende efter reglerne i almenboliglovens § 51, stk. 1 og 59, stk. 4, indgå aftaler med private udlejere om kommunal anvisning til private udlejningsboliger i en periode på seks år. Staten kan refundere kommunens udgifter til godtgørelse af den private udlejer.

Parterne lægger vægt på, at kommunerne fortsat har et stort antal boliger til rådighed for kommunal anvisning. Derfor er parterne enige om:

- At udvide de gældende muligheder for kommunal anvisning til private udlejningsboliger, sådan at alle kommuner skal kunne indgå frivillig aftale med private udlejere, som ønsker at stille en del af deres lejligheder til rådighed for kommunalbestyrelsen til løsning af boligsociale opgaver. Flere kommuner vil således kunne anvise boligsøgende med et akut boligsocialt behov samt boligsøgende, som på grund af særlige udlejningskriterier, ikke kan få anvist en bolig i et udsat boligområde eller et forebyggelsesområde.

- At fjerne begrænsningen i lovgivningen, som bestemmer, at der kun kan indgås aftaler mellem en kommunalbestyrelse og en privat udlejer i en periode på seks år. Det bliver således muligt for kommuner og private udlejere at indgå aftaler lige så længe, der er gensidig interesse herfor.

Anvisningsretten vil fortsat højest kunne aftales til 25 pct. af ejendommens lejligheder. Kommunalbestyrelsen vil indestå for evt. lejetab i forbindelse med anvisningsrettens udnyttelse samt for evt. fraflytningsudgifter, når en anvist lejer flytter. Kommunen og den private udlejer vil desuden kunne aftale en godtgørelse, som kommunalbestyrelsen betaler til udlejeren. Staten refunderer op til 30.000 kr. pr. udlejning inden for en pulje på 6,8 mio. kr. efter først-til-mølle princippet.

Indenrigs- og Boligministeriet forestår en evaluering af den udvidede kommunale anvisning til privat udlejning i 2025.

Justering af parallelsamfundslovgivningen

Der blev med parallelsamfundsindsatsen taget vigtige skridt i forhold til at gøre Danmark frit for parallelsamfund frem mod 2030. Der er dog behov for at foretage en række justeringer, og derfor er parterne enige om, at:

- Overgangsordningen, hvor et boligområde skal have været på ghettolisten de seneste fem år for at blive hård ghetto gøres permanent. Den fireårige periode er for kort, bl.a. på grund af opgørelsesmetoderne af kriterierne for udsatte boligområder, og derfor skal boligorganisationer og kommuner have mere tid til at gennemføre indsatser, som skaber varige forandringer.
- Reglerne om fremleje og bytte strammes, således at redskaberne til at styre beboersammensætningen virker mest effektivt. Det medfører, at de udlejningsregler, der gælder i udsatte boligområder, også skal kunne håndhæves i tilfælde, hvor udlejning sker i form af fremleje eller bytte.

Indenrigs- og boligministeren ændrer terminologien i almenboligloven, således at betegnelsen "ghetto" ikke længere anvendes. Fremover betegnes ghettoområder som parallelsamfund og hårde ghettoområder som omdannelsesområder.

Parterne noterer sig, at det har været et ønske fra indenrigs- og boligministeren at ændre terminologien i lovgivningen, men at hver enkelt parti forholder sig frit hertil. Det er ikke en politisk ambition blandt parterne at påvirke sprogbrugen i almindelighed.

Midler til de udsatte boligområder

Der blev i 2018 afsat 10 mia. kr. fra Landsbyggefonden frem til 2026 til at understøtte omdannelsen af de udsatte boligområder, herunder til implementeringen af udviklingsplanerne.

I lyset af, at der i 2020 er kommet to nye områder, som er omfattet af kravet om udviklingsplaner, er parterne enige om at afsætte 500 mio. kr. fra Landsbyggefonden

til at hæve rammen til renoveringer i de udsatte boligområder. Midlerne tildeles efter behov af Landsbyggefonden efter de gældende regler. Midlerne er således ikke øremærket de nye boligområder, der er omfattet af kravet om en udviklingsplan.

Opfølgning på aftalen

Alle parter er enige om, at aftale om Blandede boligområder – næste skridt i kampen mod parallelsamfund evalueres i folketingssamlingen 2024-25. Evalueringen skal blandt andet indeholde en analyse af, om aftalen har ført til social eksport.

Alle parter er endvidere enige om, at Indenrigs- og Boligministeriet hvert år redegør for beboersammensætningen i udsatte boligområder og forebyggelsesområderne, herunder ift. andelen af beboere med oprindelse i ikke-vestlige lande og MENAPT-landene, uddannelses- og beskæftigelsesniveauet, samt udnyttelsen af den eksisterende boligmasse. Redegørelsen skal danne baggrund for drøftelser og evt. genforhandlinger blandt aftaleparterne om yderligere tiltag.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale.